

papukaijat • suoranokat • kaijuli.fi

Sääntömääräinen syyskokous 2011 – Syyskokouksen kannanotot

Aika: Lauantai 3.9.2011 klo 13.00 ->

Paikka: Antaverkan leirikeskus, Antaverkantie 279, 33480 Ylöjärvi

Syyskokouksen hyväksymät kannanotot

- ”Isot papukaijat” eivät kuulu myytäväksi eläinkaappoihin
- Papukaijan kiinnitykminen tulee tapahtua turvallisilla valjailla
- Poikasten tarpeetonta käsinruokintaa tulisi välttää
- Linnun käsittelyssä tulisi välttää tarpeettoman stressin ja pelon aiheuttamista
- Lemmikkilintu tarvitsee tilavan häkin
- Lemmikkilintu tarvitsee virikkeitä

”Isot papukaijat” eivät kuulu myytäväksi eläinkauppoihin

Suomessa koirien ja kissojen myyminen eläinkaupoista on kiellettyä. Tästä huolimatta monissa eläinkaupoissa on myytävänä isompia papukaijalajeja, jotka ovat monella tapaa herkempiä eläimiä.

Lemmikkilinnut Kaijuli ry:n mielestä eläinkaupoissa ei saisi olla tällaisia papukaijalajeja myytävänä. Koska monia lajeja ei kasvateta Suomessa, yhdistys hyväksyy lintujen tilaamisen kasvattajilta suoraan ostajille (tällöin lintu voi kulkea eläinkaupan läpi, jos eläinkauppa on tilaajana). Yhdistys ei hyväksy isojen papukaijalajien tilaamista myyntiin ilman, että linnun ostaja on tiedossa.

Tärkeimmät syyt tähän kantaan ovat seuraavat:

- Monesti linnut voivat joutua odottamaan pitkiä aikoja riittämättömissä tiloissa, ilman seuraa, riittävää virikkeellistämistä tai mahdollisuutta päästä päivittäin häkin ulkopuolelle lentämään.
- Eläinkaupoissa ei usein ole asiantuntemusta hoitaa tällaisia lintuja, tai neuvoa ostajaa näiden hoitamisessa.
- Monet eläinkaupat ovat yrittäneet myydä asiakkaalle lintua aktiivisesti, joka on johtanut siihen, ettei asiakas ole ehtinyt harkitsemaan huolella tällaisen jopa yli 50 vuotta elävän lemmikin hankkimista. Tämä on johtanut monesti parin vuoden sisällä uutta kotia etsineeseen lintuun.

”Iso papukaija” määritelmänä ei ole tarkka, vaan harrastajien käyttämä yleinen termi. Usein puhuttaessa ”isoista papukaijoista” tarkoitetaan neitokakadua suurempia lajeja, sekä joitain kooltaan hieman pienempiä, mutta haastavia lajeja. Yhdistyksen mielestä mm. seuraavia lajeja (lista ei ole kattava, vaan sisältää yleisiä Suomesta löytyviä lajeja) ei tulisi myydä eläinkaupoissa: amatsonit, harmaapapukaija, arat, kakadut (lukuun ottamatta neitokakadu), poicephalus-suku, aratit sekä pionukset.

Yhdistyksen mielestä tällainen kieltö tulisi saada lakiin. Yhtenä vaihtoehtona selkeyden takia yhdistys tarjoaa rajoitusta, jonka mukaan eläinkaupoissa ei saisi myydä CITES-liitteissä I tai II listattuja papukaijalajeja.

Papukaijan kiinnitykeminen tulee tapahtua turvallisilla valjailla

Lemmikkilinnut Kaijuli ry:n mielestä papukaijalinnut voidaan tilapäisesti kytkeä kiinni valvonnan alla esimerkiksi vierailua tai ulkoiluttamista varten.

Ulkomailla monien petolintujen kytkentään käytettyä nilkkarengasta tähän ei tule kuitenkaan käyttää, sillä äkillinen nykäisy nilkasta voi murtaa papukaijan jalasta luita, jotka ovat paljon hauraampia, kuin jalkojaan saalistamiseen käytävillä petolinnuilla.

Kytkentään käytettävien valjaiden tulee jakaa painoa tasaisesti, jotta linnun mahdollinen säikähtäminen ja lentämisen pysähtyminen narun loppuessa ei aiheuta vammoja linnulle. Valjaiden tulee olla materiaaliltaan miellyttävät linnulle, sekä lukkojen ja valjaiden on oltava materiaaliltaan mahdollisimman kestäviä. Valjaiden käytön on tapahduttava valvonnan alaisena.

Yhdistyksen kanta on, että valjaiden käyttö ei saa aiheuttaa linnulle tarpeetonta stressiä. Esimerkiksi vastaan pyristelevä lintu kokee tilanteen pelottavana, joten tällaisessa tilanteessa linnulle ei tule pukea valjaita väkisin.

Yhdistys haluaa myös muistuttaa, että valjaissa oleva lintu ei pysty pakenemaan pelottavilta asioilta, joten valjaiden käyttö vaatii omistajiltaan tarkkuutta erityisesti uusien asioiden suhteen, jotta linnulle ei aiheuteta tarpeetonta stressiä.

Poikasten tarpeetonta käsinruokintaa tulisi välttää

Linnun käsinruokinnalla tarkoitetaan sitä, että emojen sijaan ihminen syöttää poikasta (osittain tai kokonaan). Usein tätä menetelmää on käytetty myös lintujen kesyttämiseen, sillä käsinruokinta aiheuttaa linnun leimautumisen ihmiseen ja lintu on tällöin välittömästi uuden omistajan käsiteltävissä.

Käsinruokinnalla on useita linnun kannalta haitallisia vaikutuksia:

- Eläimen poistamisen vanhempien luota on todettu olevan haitallista monien lajien henkisen kehittymisen kannalta.
- Käsinruokittujen papukaijojen on todettu kasvavan hitaammin emojen ruokkimiin nähden sekä eräässä tutkimuksessa havaittiin käsinruokituilla harmaapapukaijoilla enemmän käyttäytymisongelmia.
- Käsinruokitut linnut voivat leimautua helposti seksuaalisesti ihmiseen ja voivat pitää ihmistä puolisonaan.
- Käsinruokinta voi pahimmillaan johtaa ongelmiin, joihin monet yhdistyksen piirissä olevat harrastajat ovat törmänneet. Näitä ovat mm. aggressiivisuus, perään huutaminen sekä höyhenten nyppiminen.

Lemmikkilinnut Kaijuli ry haluaa muistuttaa, että käsinruokinta ei ole tarpeen, jos tavoitteena on kesy lemmikkilintu. Linnun suhtautuminen ihmiseen perustuu sen aikaisempiin kokemuksiin ihmisistä, ja lintu voi kesyyntyä seuralliseksi, jos sille ei anneta syytä pelätä ihmistä. Lemmikkilinnut Kaijuli ry ei suosittelekaan käsinruokinnan käyttämistä vain linnun kesyttämiseksi.

Yhdistys ei suosittele käsinruokinnan käyttämistä, ellei se ole poikasen selviytymisen tai hyvinvoinnin kannalta selkeästi tarpeellista. Yhdistys ei kuitenkaan suosittele käsinruokkimallakaan pelastamaan sellaisia poikasia, joilla ei todennäköisesti ole mahdollisuuksia terveeseen ja itsenäiseen elämään.

Linnun käsittelyssä tulisi välttää tarpeettoman stressin ja pelon aiheuttamista

Monet aikaisemmin yleisesti levitetetyt ohjeet lemmikkilintujen, ja erityisesti papukaijojen, käsittelyyn liittyen ovat pohjautuneet menetelmiin, joissa linnuille aiheutetaan tarpeettomasti stressiä ja/tai pelkoa. Esimerkki tästä on villin linnun kesyttäminen pitämällä sitä väkisin kiinni pyyhkeessä.

Suomessa lemmikkinä elävät linnut ovat luonnossa saaliseläimiä. Käsittelyyn tottumattoman linnun pitäminen väkisin kiinni voi pahimmillaan saada linnun luulemaan, että se taistelee henkensä edestä. Säännöllinen stressin aiheuttaminen voi johtaa jopa linnun immuunijärjestelmän heikkenemiseen [sekä moniin käyttäytymisongelmiin, kuten höyhenten nappimiseen tai stereotyyppiseen käyttäytymiseen.

Esimerkiksi Suomen Eläinten kouluttajat ry:n eettisissä säännöissä sanotaan seuraavaa liittyen koulutustapahtumaan:

” Kouluttaja valitsee kuhunkin tilanteeseen eläimen kannalta mahdollisimman miellyttävän, asiakkaan kannalta edullisen, helposti ymmärrettävän ja toteutettavan koulutustavan ja hallitsee sen niin hyvin, ettei se aiheuta eläimelle kipua tai pelkoa. Koulutus perustuu ensisijaisesti toivotun käyttäytymisen vahvistamiseen, eikä väärästä käyttäytymisestä rankaisemiseen. Eläimen säikyttely tai väkivallan käyttö ei kuulu koulutusmenetelmiin. Koulutuksen ei tule saada aikaan eläimessä opittua avuttomuutta tai ylivarovaisuutta”

Lemmikkilinnut Kaijuli ry:n kanta on, että vastaavia periaatteita olisi hyvä soveltaa myös toimittaessa lemmikkilintujen kanssa, ja ihmisen linnulle toiminnallaan aiheuttama tarpeeton stressi tulisi minimoida. Ongelmatilanteisiin taas olisi hyvä löytää ratkaisu, joka edistää linnun hyvinvointia mahdollisimman hyvin.

Yhdistys ymmärtää, että joissain tilanteissa lintua voidaan joutua käsittelemään tavalla, joka aiheuttaa sille stressiä, kuten esimerkiksi välttämättömät hoitotoimenpiteet mm. nokan tai kynsien lyhentämiseksi, jos niitä ei ole saatu pysymään lyhyinä muilla toimenpiteillä, tai sairastuneen linnun saaminen eläinlääkəriin. Tällöin tilanne on arvioitava tapauskohtaisesti. Tärkeintä on turvata linnun hyvinvointi.

Lemmikkilintu tarvitsee tilavan häkin

Monissa elokuvissa ja tv-sarjoissa näkee isojakin papukaijoja pidettävän pienissä pyöreissä häkeissä. Valitettavasti tästä on syntynyt monille ihmisille kuva, että tapa olisi hyväksyttävä tapa pitää lintuja lemmikkeinä, ja ajoittain Suomessakin tulee vastaan lemmikkilintuja, joiden häkit ovat liian pienet.

Lemmikkilinnut Kaijuli ry:n kanta on, että lemmikkilinnut tarvitsevat huomattavasti tätä stereotyyppiä suuremman häkin. Linnun pitäminen pitkiä aikoja liian pienessä häkissä johtaa sen hyvinvoinnin heikkenemiseen, joka voi näkyä mm. höyhenten nyppimisenä tai apaattisuutena.

Yhdistyksen mielestä häkin koon tulisi huomioida lajin lajityypillinen tilantarve, johon vaikuttavat mm linnun koko (erityisesti siipien väli), aktiivisuus sekä lajityypillinen liikkuminen luonnossa. Yhdistys kuitenkin haluaa muistuttaa, että liian suurta häkkiä ei ole olemassa.

Häkissä vietetty aika on linnun koon ohella merkittävä häkin kokoon vaikuttava tekijä. Pieni häkki voi riittää linnulle, jos se viettää häkissä vain yöt, ja saa olla koko päivän vapaana. Jos taas lintu ei pääse päivittäin vapaaksi vähintään 3-4 tunniksi, tarvitsee se suuremman lentohäkin, eli aviaarion.

Lemmikkilintu tarvitsee virikkeitä

Virikkeet tarjoavat vankeudessa elävälle eläimelle mahdollisuuden toteuttaa lajityypillisiä käyttäytymistarpeitaan ja ovat niiden hyvinvoinnin kannalta välttämättömiä. Sama koskee lemmikkeinä eläviä lintuja.

Lemmikkilinnun omistajan tulisi tarjota linnulleen mahdollisuuksia toteuttaa näitä lajityypillisiä käyttäytymistarpeita. Virikkeellistämiseen tulisi käyttää enemmän vaivaa, kuin vain laittaa pari lelua linnun häkkiin ja unohtaa asia. Virikkeitä tulisi löytyä myös häkistä sekä sen ulkopuolelta.

Yhdistys suosittelee, että lemmikkilinnun virikkeellistämiseen käytetään ainakin seuraavia tapoja monipuolisesti:

- ”Perinteiset” lelut varsinkin papukaijoilla. Tähän sisältyvät esimerkiksi jysittävät ja muut vastaavat lelut, jotka tarjoavat linnulle mielekästä tekemistä päivän aikana.
- Ruokalelut ja ruoalla virikkeellistäminen, joiden kanssa lintu joutuu kohtaamaan samankaltaisia ravinnon hankkimiseen liittyviä haasteita, kuin luonnossa.
- Seura. Yksin elävä papukaija tarvitsee paljon seuraa ihmiseltä, ja varsinkin emojen ruokkimille linnuille parasta seuraa on lajitoveri.
- Vaihteleva ympäristö: linnun luonnollisen liikkumistavan huomioivia mielekkäitä ajanviettopaikkoja ja rakennelmia häkin sisällä sekä ulkopuolella.

Yhdistys haluaa myös muistuttaa, ettei peili ole soveltuva lelu linnuille johtuen sen käyttöön liittyvistä riskeistä. Lelujen materiaalien tulee olla lintujen kannalta turvallisia.